

Perusopetus

I. Kuvaus toiminnasta

Perusopetus tukee opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuulliseen yhteiskunnan jäsenyyteen. Se luo perustan oppilaan laajan yleissivistyksen muodostumiselle, vahvistaa oppimaan oppimista ja edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen. Perusopetus edistää kulttuurien sekä aatteellisten, maailmankatsomuksellisten ja uskonnollisten perinteiden sekä länsimaisen humanismin perinteen tuntemista ja ymmärtämistä. Elämän, toisten ihmisten ja luonnon kunnioittamisen rinnalla korostetaan ihmisarvon loukkaamattomuutta, ihmisoikeuksien kunnioittamista ja suomalaisen yhteiskunnan demokraattisia arvoja, kuten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Sivistykseen kuuluu myös yhteistyö ja vastuullisuus, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, kasvu hyviin tapoihin sekä kestävä kehityksen edistäminen.

Suomenkielisen perusopetuksen kouluja on 31. Oppilaita on tällä hetkellä suomenkielisessä perusopetuksessa 13075 lisäksi noin 250 oppilasta. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa on oppilaita tällä hetkellä 300. Perusopetuksen oppilaista noin 20 % on vieraskielisiä. Opetettavia äidinkieliä on 27. Noin 14 % oppilasta tarvitsee erityistä tukea opinnoissaan. Erikoisluokilla oppilaita on noin 15 % perusopetuksen oppilaista. Turun perusopetuksessa on erikoisluokkatoimintaa mm. kielissä, matematiikassa, liikunnassa, musiikissa ja kuvataiteessa. Ulkokuntalaisia oppilaita on Turussa noin (4,6 %).

II. Toimintaympäristön muutos

Perusopetuksessa on toimittu viimeisinä vuosina poikkeuksellisissa oloissa monesta syystä. Ensin pandemia muutti voimakkaasti kouluarkea ja sen jälkeen valmistavan opetuksen oppilaiden määrä kolminkertaistui Ukrainan kriisin takia. Turku on muutoinkin vetovoimainen maakuntakeskus ja oppilasmäärä kasvaa tasaisesti vuosittain. Toimintaympäristön kehitys on ollut kutakuinkin sellaista kuin odotettiin. Monikulttuurisuus lisääntyy ja erityisopetus on edelleen huomattavan kysyttyä. Muutto-oppilaiden tuen tarpeet aiheuttavat pienryhmien perustamista vuosittain. Oppilasmäärän kasvulla on ollut yleisopetuksessa samansuuntaisia vaikutuksia, kun kaikki tulijat eivät mahdu olemassa oleviin oppilasryhmiin.

Oppilasmäärän kehitys perusopetuksessa: Oppilasmäärän kasvu vuodesta 2022 vuoteen 2023 on ollut viime vuosien korkealla tasolla noin 250 oppilasta. Syyslukukauden 2023 alkaessa oppilasmäärä on edelleen kasvussa. Ukrainan kriisi on tuonut oppilasmäärään kasvua, mutta 2/3 maahanmuuttajista on muualta kuin Ukrainasta. On vaikea ennustaa muutosta tästä eteenpäin, mutta kriisin jatkumiseen pitää varautua. Elokuussa 2023 valmistavassa opetuksessa on yhteensä 27 opetusryhmää. Oppilaita siirtyy tasaiseen tahtiin omiin lähikouluihinsa valmistavan jakson jälkeen.

Kaikilla 4.–9.-luokkalaisilla on henkilökohtaisessa käytössä päätelaite. Laitteet annetaan oppilaille henkilökohtaiseen käyttöön kolmen vuoden käyttöajaksi. Vuosittaiset laitetäydennykset jatkuvat hieman harvennetulla syklillä. Kasvatus ja opetus huolehtii osaltaan koulutustakuun toteuttamisesta siten, että kaikille voidaan tarjota opiskelupaikka. Perusopetuksen kehittämistavoitteiksi on asetettu oppiminen ja hyvinvointi kaupunkistrategian suuntaisesti. Digiosaaminen on yksi täydennyskoulutuksen osa-alue. Muita keskeisiä teemoja ovat oppimisen tuki, monikulttuurisuus, arviointiosaaminen, haastavien tilanteiden hallinta sekä ainekohtaiset täydennyskoulutukset.

Digione -järjestelmä uudistus käynnistyy pilottikoulujen osalta. Säännöllistä tiedotusta toteutetaan ja projektin edessä varaudutaan myös henkilöstön kouluttamiseen.

Varhan kanssa toteutetaan tiivistä yhteistyötä.

III. Kehittämissuunnitelma

Vuoden 2024 toiminnan yleisteemana ovat kohtaaminen ja yhteisöllisyyden edistäminen. Tällä edistetään kouluun kiinnittymistä ja torjutaan mm. poissaoloja.

Oppijaa koskeva kehittäminen

Oppiminen

- Määritellään perusopetuksen eri oppiaineiden ydinsisällöt osana Turun kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelmaa.

Oppimisen tuki

- Laaja-alaisten erityisopettajien määrää nostetaan lautakunnan hyväksymän tuen strategian tavoitteeseen (1 laaja-alainen erityisopettaja 200 oppilasta kohden).
- Alueellisia pienluokkia lisätään käytettävissä olevien koulutilojen puitteissa.
- Pysäkki-toiminta vakiinnutetaan pilotoinnin jälkeen ja toiminta ulotetaan alakouluun.

Hyvinvointi

- Peruskouluissa otetaan käyttöön uusi poissaolomalli raja-arvoineen ja toimenpideohjeineen.

Monikielisyys

- Perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaiden jatko-opintoihin siirtymistä edistetään pilotoimalla valmistavan opetuksen opinto-ohjaajan työ osana ohjausta.

Opetus- ja ohjaushenkilöstöä koskeva kehittäminen

Oppiminen

- Henkilökunnan osaamista vahvistetaan monipuolisesti mm. arvioinnin, tuen tasojen, monikielisyyden, pedagogiikan, haastavien tilanteiden sekä johtamisen osalta.

Hyvinvointi

- Otetaan käyttöön uudet suositukset henkilöstölle palautumista tukevaan työarkeen ja toimintatapoihin.
- Henkilöstön pitkien poissaolojen ehkäiseminen keskitetyllä 60 pv poissaolojen seurannalla, jossa HR tukee palvelu-alueita.

Monikielisyys

- Luodaan kaupungille yhteinen ohjeistus ja toimintamalli monikielisten oppilaiden koulupolkujen yhtenäistämiseksi ja integraation selkiyttämiseksi.

Palveluiden järjestämistä koskeva kehittäminen

- Koulurakennusten suunnittelussa huomioidaan tuen strategian mukainen lähikouluperiaate.
- Koulusuunnittelussa huomioidaan valmistavan opetuksen tilatarpeet.
- Valmistaudutaan Digionen käyttöönottoon vaiheittain. Digirehtori ja koulusihteeri alkavat tukemaan toimeenpanoa.

IV. Yhteisvaikuttava ja poikkialainen toiminta

Uuden Turku toiminta- ja johtamismallin (Dnro 791–2023) keskiössä on poikkialainen ja yhteisvaikuttava toiminta. Toimintamallia toteuttamaan on alkuvuonna 2023 perustettu uudet monialaiset johtoryhmät (hyvinvointi, elinvoima, kaupunkiympäristö, integraatio).

Uuden Turun toimintamallin poikkialaisia pilotteja ovat lasten ja nuorten palvelukokonaisuus sekä teemoina segregaaation ehkäisy, työllisyyden ja kotoutumisen uudistaminen sekä koulujen pihojen yhteistoiminnallinen uudistaminen. Myös elinvoiman poikkialainen palvelukokonaisuus tulee voimaan 2023 ja tulee huomioida vuoden 2024 suunnittelussa.

Palvelusuunnitelmaan sisällytetyt tavoitteet ja toimenpiteet näiden yhteisvaikuttavien ja poikkialaisten toimenpiteiden toteuttamiseksi:

- Peruskoulun oppilaille tarjotaan Elämyspolkutoimintaa yhdessä kulttuurilaitosten kanssa.
- Oppilaitosten piha-alueiden suunnittelua ja toteuttamista edistetään mahdollisuuksien mukaan yhdessä oppilaiden sekä kaupunkiympäristön kanssa.
- Segregaatiota torjutaan osaltaan suunnittelemalla uudelleen perusopetuksen erikoisluokkatarjonta ottaen huomioon eriytymiskehitykseen liittyviä näkökulmia.
- Lukutaitoa aktivoidaan monipuolisella kirjastoyhteistyöllä.

V. Tunnusluvut

Tunnus-luku	Tunnus-luvun mit-tayksikkö	Lähde	Toteutuma 2020	Toteutuma 2021	Toteutuma 2022	Ennuste 2023	Ennuste 2024
Turkulais-ten 7-15 määrä	lkm	-	14 438	14 569	15 001	14 840	14 784
Suomen-kielisten 7-15 –vuo-tiiden	lkm	*Lähde: Turun kaupungin väestöen-nusteet 2020–2051 koko väestölle, ruotsinkieliselle väestölle ja muun-kieliselle väestölle (15.5.20). Määrät	10 905	10 846	11 012	10 850	10 732

määrä (31.12.) *		suomenkieliselle väestölle on saatu vähentämällä koko väestön määrästä ruotsinkielisten ja muunkielisten määrät. http://tkupbi.adturku.fi/reports/powerbi/Johdon%20raportointi/v%C3%A4est%C3%B6ennuste_2020?rs:embed=true					
Ruotsinkielisten 7-15 -vuotiaiden määrä (31.12.) *	lkm	-	954	982	973	1 016	991
Muunkielisten 7-15 -vuotiaiden määrä (31.12.) **	lkm	**Lähde: Turun seudun kuntien väestön ennakkotiedot (Tilastokeskus) http://tkupbi.adturku.fi/reports/powerbi/Johdon%20raportointi/v%C3%A4est%C3%B6ennakot?rs:embed=true . 2018–2019 määrät on poimittu linkistä, ja vuosien 2016–2017 määrä on saatu tietopyyntönä Strategia ja kehittäminen -yksiköltä.	2 579	2 741	3 016	2 975	3 061
Perusopetuksen oppilasmäärä 20.9.	lkm	2) Lähde: Perusopetuksen oppilasmäärä 20.9. OPH-tilasto. Yhteenveto 20xx-20xx. https://dotku.turku.fi/sivitys/Tilastot/Forms/AllItems.aspx - Perusopetus: Kaupungin koulut yhteensä + iltalukion perusopetuksen opiskelijat + valmistavan opetuksen oppilaat yhteensä	14 043 (luvussa 118 valmoppilasta sekä 250 kv-koulun oppilasta)	14 255	14 436	14 579	-

Perusopetuksen oppilasmäärä 20.9 (sis. VALMO ja kv-koulun)	lkm	-	14 043	14 521	14 828	14 845	-
---	-----	---	--------	--------	--------	--------	---

VI. Toimenpiteet

Toimenpide	Vastuhenkilö
Henkilökunnan osaamista vahvistetaan monipuolisesti mm. arvioinnin, tuen tasojen, monikielisyyden, pedagogiikan, haastavien tilanteiden sekä johtamisen osalta.	Palvelualuejohtaja; palvelupäällikkö; rehtorit
Määritellään perusopetuksen eri oppiaineiden ydinsisällöt osana Turun kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelmaa.	Palvelualuejohtaja; palvelupäällikkö; rehtorit
Laaja-alaisten erityisopettajien määrää nostetaan lautakunnan hyväksymän tuen strategian tavoitteeseen (1 laaja-alainen erityisopettaja 200 oppilasta kohden).	Palvelualuejohtaja; palvelupäällikkö; rehtorit
Alueellisia pienluokkia lisätään käytettävissä olevien koulutilojen puitteissa.	Palvelualuejohtaja; palvelupäällikkö; rehtorit
Pysäkki-toiminta vakiinnutetaan pilotoinnin jälkeen ja toiminta ulotetaan alakouluun.	Palvelualuejohtaja; palvelupäällikkö; rehtorit
Koulurakennusten suunnittelussa huomioidaan lähikouluperiaate.	Palvelualuejohtaja
Peruskouluissa otetaan käyttöön uusi poissaolomalli raja-arvoineen ja toimenpideohjeineen.	Palvelualuejohtaja; palvelupäällikkö; rehtorit
Otetaan käyttöön uudet suositukset henkilöstölle palautumista tukevaan työarkeen ja toimintatapoihin.	Palvelualuejohtaja; palvelupäällikkö; rehtorit
Henkilöstön pitkien poissaolojen ehkäiseminen keskitetyllä 60pv poissaolojen seurannalla, jossa HR tukee palvelualueita.	Palvelualuejohtaja; palvelupäällikkö; rehtorit

Perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaiden jatko-opintoihin siirtymistä edistetään pilotoimalla valmistavan opetuksen opinto-ohjaajan työ osana ohjausta.	Palvelualuejohtaja; palvelupäällikkö; rehtorit
Luodaan kaupungille yhteinen ohjeistus ja toimintamalli monikielisten oppilaiden koulupolkujen yhtenäistämiseksi ja integraation selkiyttämiseksi.	Palvelualuejohtaja; palvelupäällikkö; rehtorit
Koulusuunnittelussa huomioidaan valmistavan opetuksen tilatarpeet	Palvelualuejohtaja; palvelupäällikkö; rehtorit
Valmistaudutaan Digionen käyttöönottoon vaiheittain. Digi-rehtori ja koulusihteeri tukemaan toimeenpanoa.	Palvelualuejohtaja; palvelupäällikkö; rehtorit

VII. Henkilöstöstrategian toimenpiteet

Tavoite	Toimenpide	Vastuhenkilö
Henkilöstön osaaminen vastaa muuttuvia tarpeita ja mahdollistaa mielekkään urapolun	Henkilöstölle järjestetään täydennyskoulutusta, joka tulee asetettuja tavoitteita, uudistumista sekä työhyvinvointia.	Palvelualuejohtaja